

Вирішити ці проблеми можливо шляхом прийняття Виборчого кодексу України — одного базового документу, що регулюватиме процедуру виборів на різних рівнях. Таке удосконалення виборчого законодавства розв'яже низку гострих політичних проблем, спростить регулювання виборчого процесу. Тут можемо запозичити досвід Франції, де існує такий кодекс і яким досить детально регламентовані як заборони, так і передбачені конкретні санкції щодо кожного етапу виборчого процесу. Слід відзначити, що в цьому нормативно-правовому акті містяться санкції відповідальності як кримінальної, конституційно-правової, так і адміністративної [5, 151].

У чинному законодавстві України відсутні будь-які норми, які б регламентували відповідальність за неявку (неучасть) у виборах. Проте у певних країнах передбачено обов'язковий вотум, тобто юридичний обов'язок виборців взяти участь у голосуванні. Участь у виборах розглядається як громадянський обов'язок кожного виборця. Але за неучасть у виборах не настає якої-небудь відповідальності. Проте далеко не у всіх зарубіжних країнах участь у виборах вважається тільки громадянським обов'язком (Австрія, Бельгія, Італія, Нідерланди та ін.). Там установлюється відповідальність за ухилення від участі у виборах. Наприклад, в Австрії особа, яка ухилилася від участі у виборах, піддається штрафу в розмірі 1 тис. шилінгів, а в Пакистані передбачено кримінальну відповідальність у вигляді каторжних робіт до 6 років і штрафу в розмірі 5 тис. рупій. Разом із тим слід визнати, що й у нас помітно знижується активність виборців, зростає абсентеїзм, тобто ухилення від участі в голосуванні, що варто розглядати як результат втоми від нескінченної політичної боротьби і як кризу довіри до нинішніх владних структур [8, 271].

Вибори, які проводилися в Україні за період її незалежності, вказали на низку проблем, пов'язаних, насамперед, із законодавчим закріпленням юридичної відповідальності. Останнє потребує суттєвого вдосконалення. Одну з провідних ролей у цьому процесі має відіграти імплементація міжнародних стандартів, положень юридичної відповідальності, які застосовуються в інших державах до національного законодавства. Першим кроком у цьому процесі має стати дослідження цих стандартів та прогнозування можливості їх застосування в Україні [5, 148].

Отже, впровадженню в чинне вітчизняне законодавство передового досвіду діяльності суб'єктів притягнення до відповідальності за порушення виборчого законодавства та норм міжнародного законодавства повинен передувати його всебічний науковий аналіз, а здобуті знання та методи потребують професійної адаптації до національної специфіки. При цьому необхідно передбачати всі можливі наслідки такого впровадження та бути готовими до реагування на них як з науково-теоретичного, так і з практичного аспекту діяльності державних органів.

Література

1. Сквірський І. О. *Виправні роботи як вид адміністративного стягнення* / І. О. Сквірський // *Держава і право* : зб. наук. праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 35. — К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2007. — С. 295—297.
2. Кодекс Российской Федерации об административных правонарушениях от 30.12.2001 № 195-ФЗ <http://www.consultant.ru/popular/koap/>
3. Федеральный Закон «Об административной ответственности юридических лиц за нарушение законодательства Российской Федерации о выборах и референдумах» от 6 декабря 1999 г. № 210-ФЗ // *Российская газета*. — 1999 г. 8 декабря. <http://www.rg.ru/1999/12/08/zakadm-dok.html>
4. *Виборче законодавство: українська практика, міжнародний досвід та шляхи реформування* / Р. М. Павленко, Г. Антонова, А. Біденко та ін.; За заг. ред. Радченка Є. В. — К.: Факт, 2003. — 258 с.
5. Луговий І. О. *Адміністративна відповідальність за правопорушення, що посягають на здійснення народного волевиявлення та встановлений порядок його забезпечення*. 12.00.07 Київ — 2007—226 с.

